

1 Vad innebär den juridiska termen "föräldransvar" i praktiken? Vilka rättigheter och skyldigheter har den som har föräldransvar?

Föräldransvar är ett rättsförhållande som regleras av **familjerätten**. Förhållandet inleds när ett barn föds eller när fader- och moderskap fastställs. I det slovenska rättssystemet har barn födda utom äktenskapet samma rättigheter och skyldigheter som barn födda inom äktenskapet. Slovenien tillämpar ett system med "fullständig adoption". Detta innebär att adopterade barn behandlas likadant som biologiska barn.

Rättslig grund är **artikel 54 i den slovenska författningen (Ustava Republike Slovenije)**. Enligt denna har föräldrar rätt och skyldighet att sörja för, utbilda och uppfostra sina barn. Denna rätt och skyldighet får endast upphävas eller begränsas av de skäl som anges i lagen och för att skydda barns intressen. Barn födda utom äktenskapet har samma rättigheter som barn födda inom äktenskapet.

Föräldrar har rätt och skyldighet att genom sin direkta omsorg, sitt arbete och sina åtgärder se till att deras barn får en positiv fysisk och psykisk utveckling. Föräldrar har rätt och skyldighet att skydda ett omyndigt barns liv, personliga utveckling, rättigheter och intressen så att barnet får en hälsosam uppväxt och en balanserad personlig utveckling, och senare livet kan leva ett självständigt liv och försörja sig själv. **Föräldransvaret** omfattar dessa rättigheter och skyldigheter (artikel 4 i äktenskaps- och familjelagen [*Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih*]).

Föräldrar ska beakta barnets bästa vid alla aktiviteter och förfaranden som rör barnet. Föräldrar anses beakta barnets bästa om de tillgodoser barnets materiella, känslomässiga och psykologiska behov genom att uppträda på ett sätt som motsvarar godtagbara normer och på det sätt som krävs för att säkerställa omsorgen om och ansvaret för barnet. Hänsyn ska även tas till barnets personlighet och önskemål (artikel 5a i äktenskaps- och familjelagen). Föräldrar måste ge sina barn förutsättningar för en hälsosam uppväxt och en balanserad personlig utveckling, och hjälpa dem att utveckla sin förmåga att leva ett självständigt liv och försörja sig själv. De måste sörja för och uppfostra sitt barn, och skydda barnets liv och hälsa. De ansvarar för att efter bästa förmåga se till att deras barn får en allmän och yrkesinriktad utbildning som passar barnets förmågor, anlag och önskemål. Ett barn har rätt till umgänge med båda föräldrarna och båda föräldrarna har rätt till umgänge med barnet (artiklarna 102, 103 och 106 i äktenskaps- och familjelagen).

Föräldrarnas **rättsliga ansvar** för sitt barn anges i artikel 142 i lagen om förpliktelser (*Obligacijski zakonik*). Föräldrar är skadeståndsskyldiga för skada som ett barn under sju år åsamkat tredje man, oavsett om de bär ansvaret för den lidna skadan eller inte. Föräldrar är skadeståndsskyldiga för skada som ett barn över sju år åsamkat tredje man, såvida de inte kan styrka att de inte bär ansvaret för den lidna skadan.

I artikel 107 i äktenskaps- och familjelagen regleras rätten att **företräda** barnet i barnets relationer med världen utanför hemmet. Minderåriga barn företräds av sina föräldrar. Om något formellt måste delges eller levereras till ett omyndigt barn, eller om de måste underrättas om något, får var och en av föräldrarna ta emot en sådan leverans eller underrättelse. Om föräldrarna lever åtskilda görs detta av den förälder som barnet bor hos. Om båda föräldrarna tar hand om och uppfostrar barnet måste de komma överens om var barnet ska vara skrivet och vem av dem som ska ta emot korrespondens till barnet.

Ett barns **tillgångar förvaltas** av barnets föräldrar, i barnets intresse, tills barnet blir myndigt (artikel 9 i äktenskaps- och familjelagen).

2 Vem är det i allmänhet som har föräldransvaret för ett barn?

Föräldransvaret utövas av både fadern och modern (artikel 4 i äktenskaps- och familjelagen).

Föräldrarna utövar föräldransvaret i samförstånd och med barnets bästa för ögonen. Om föräldrarna lever åtskilda och inte har gemensam vårdnad om barnet fattar de i samförstånd, och med beaktande av barnets bästa, beslut i viktiga frågor som rör barnets utveckling. Den förälder som har vårdnaden om barnet fattar beslut i frågor som rör den dagliga omsorgen om barnet. När en av föräldrarna är förhindrad att utöva föräldransvaret utövar den andra föräldern själv föräldransvaret (artikel 113 i äktenskaps- och familjelagen).

Om en av föräldrarna har avlidit eller är okänd, eller har frångått sitt föräldransvar eller sin rättskapacitet, ska den andra föräldern utöva föräldransvaret (artikel 115 i äktenskaps- och familjelagen).

3 Kan en annan person bli utsedd i föräldrarnas ställe om de är oförmögna eller ovilliga att utöva sitt föräldransvar över sina barn?

Ett barn kan tas om hand av andra personer eller av en institution. Ett socialkontor (*Center za socialno delo*) kan omhänderta barnet och placera det i en **annan persons** vård eller på en **institution** om föräldrarna har försummat att uppfostra och ta hand om barnet eller om detta av andra skäl anses vara till barnets bästa (artikel 120 i äktenskaps- och familjelagen).

Ett socialkontor kan placera ett barn i **familjehem** om det saknar egen familj eller om det av olika skäl inte kan bo tillsammans med sina föräldrar, eller om barnets fysiska eller psykiska utveckling hotas av den miljö det lever i (artikel 157 i äktenskaps- och familjelagen). Närmare bestämmelser om familjehemsplacering finns i familjehemslagen (*Zakon o izvajanju rejniške dejavnosti*).

En **adoptivförälder** kan ta hand om ett barn. Ett barn får endast adopteras om dess föräldrar är okända, om det sedan ett års tid inte har varit känt var dess föräldrar bor, om båda föräldrarna inför en behörig domstol har gått med på att lämna sitt barn till adoption, eller om föräldrarna har avlidit (artikel 141 i äktenskaps- och familjelagen).

Ett minderårigt barn som saknar föräldrar eller som inte får den omvårdnad det behöver av sina föräldrar ska ställas under **förmyndare**. Förmyndaren utses av de sociala myndigheterna. Ett minderårigt barns förmyndare är skyldig att ta hand om ett barn på samma sätt som en förälder (artiklarna 201 och 202 i äktenskaps- och familjelagen).

4 Hur fastställs föräldransvaret för framtiden om föräldrarna skiljer sig eller separerar?

Föräldrar som inte längre lever ihop eller som planerar att separera måste komma överens om vem som ska ha vårdnaden om deras gemensamma barn. I samband med detta ska barnets bästa beaktas. Föräldrarna kan bestämma sig för att behålla delad vårdnad om sina barn, att den ena föräldern själv ska ges vårdnaden eller att dela upp barnen mellan sig. Om de inte själva kan enas i frågan kan de få hjälp av ett socialkontor. Om föräldrarna även efter socialkontorets hjälp inte kan enas om vem som ska ha vårdnaden om barnen kan en domstol, på begäran av en eller båda föräldrarna, gå med på att tilldela ena föräldern vårdnaden eller att dela upp barnen mellan föräldrarna. Domstolen kan också på eget initiativ besluta att vårdnaden om samtliga eller vissa av barnen ska tilldelas en tredje person. Innan domstolen meddelar sitt avgörande måste den inhämta ett yttrande från ett socialkontor om vad som är bäst för barnet. Domstolen tar även hänsyn till barnets åsikt, antingen genom att låta barnet själv komma till tals eller via ett yttrande från en person som barnet litar på och som barnet själv har valt ut, förutsatt att barnet kan förstå betydelsen av och konsekvenserna av ett sådant yttrande (artikel 105 i äktenskaps- och familjelagen).

När en domstol annullerar ett äktenskap fattar den även beslut om vem som ska tilldelas vårdnaden om och ta hand om eventuella gemensamma barn som makarna har och om barnens umgänge med respektive förälder (artikel 78 i äktenskaps- och familjelagen).

Om föräldrarna lever åtskilda och inte har gemensam vårdnad om barnet fattar de i samförstånd, och med beaktande av barnets bästa, beslut i viktiga frågor som rör barnets utveckling. Den förälder som har vårdnaden om barnet fattar beslut i frågor som rör den dagliga omsorgen om barnet (artikel 113 i äktenskaps- och familjelagen).

5 Om föräldrarna sluter ett avtal om föräldransvar, vilka formella krav måste vara uppfyllda för att avtalet ska vara rättsligt bindande?

Föräldrar som inte längre lever ihop eller som planerar att separera måste komma överens om vem som ska ha vårdnaden om deras gemensamma barn. I samband med detta ska barnets bästa beaktas. Om föräldrarna kommer överens om vem som ska ha vårdnaden om barnen kan de föreslå att domstolen utfärdar ett beslut om detta utan att någon rättsprocess behöver inledas. Om domstolen slår fast att föräldrarnas avtal inte ser till barnets bästa avslår den förslaget. Om föräldrarna inte själva kan enas om ett avtal kan de få hjälp av ett socialkontor. Om föräldrarna inte heller med socialkontorets hjälp kan enas om ett avtal fattar domstolen ett beslut på begäran av en eller båda föräldrarna (artikel 105 i äktenskaps- och familjelagen).

Föräldrar som inte längre lever ihop eller som planerar att separera måste komma överens om vem som ska försörja deras gemensamma barn. Om de inte själva kan enas i frågan kan de få hjälp av ett socialkontor. Om föräldrarna inte heller med socialkontorets hjälp kan enas om vem som ska försörja deras gemensamma barn fattar domstolen ett beslut på begäran av en eller båda föräldrarna (artikel 105a i äktenskaps- och familjelagen).

Ett barn har rätt till umgänge med båda föräldrarna och båda föräldrarna har rätt till umgänge med barnet. Vid umgänget ska barnets bästa sättas i främsta rummet. Den förälder som barnet bor hos och som har vårdnaden om barnet, eller en tredje person som barnet bor hos, måste avstå från att göra något som hindrar eller förhindrar barnet från att upprätthålla kontakten med den andra föräldern eller båda föräldrarna, och måste sträva efter att uppmuntra barnet att inta en positiv attityd till umgänget med den andra föräldern eller sina föräldrar. Den förälder som har umgänge med barnet måste avstå från allt som skulle kunna hindra omvårdnaden eller uppfostran av barnet. Om föräldrarna enas om formerna för umgänget kan de föreslå att domstolen utfärdar ett beslut om detta utan att någon rättsprocess behöver inledas. Om domstolen slår fast att föräldrarnas avtal inte ser till barnets bästa avslår den förslaget. Om föräldrarna inte heller med socialkontorets hjälp kan enas om formerna för umgänget fattar domstolen ett beslut på begäran av en eller båda föräldrarna (artikel 106a i äktenskaps- och familjelagen).

Ett barn har även rätt till umgänge med andra släktingar och närstående personer, såvida detta inte strider mot barnets bästa. Hit räknas särskilt ett barns mor- och farföräldrar, syskon, halvsyskon, tidigare familjehemsföräldrar och någon av föräldrarnas tidigare eller nuvarande make/maka eller partner. Barnets föräldrar, barnet (om det är i stånd att förstå vikten av avtalet) och de personer som barnet har ett personligt band till ska enas om ett avtal. Om de inte själva kan enas i frågan kan de få hjälp av ett socialkontor. Vid beslut om omfattningen av och formerna för umgänget måste barnets bästa beaktas. Om barnets föräldrar, barnet och de personer som barnet har ett personligt band till enas om ett avtal om umgänge kan de föreslå att domstolen utfärdar ett beslut om detta utan att någon rättsprocess behöver inledas. Om domstolen slår fast att föräldrarnas avtal inte ser till barnets bästa avslår den förslaget. Om föräldrarna inte heller med socialkontorets hjälp kan komma överens avgör domstolen frågan om umgänge (artikel 106a i äktenskaps- och familjelagen).

6 Vilka alternativ finns det för att lösa konflikten utan att gå till domstol om föräldrarna inte kan komma överens om föräldransvaret?

Om föräldrarna inte själva kan komma överens kan de få hjälp av ett socialkontor. Om föräldrarna inte heller med socialkontorets hjälp kan komma överens avgör domstolen frågan.

7 I vilka frågor kan en domare fatta beslut om barnet om föräldrarna går till domstol?

Domstolen kan besluta att en förälder ensam ska ha vårdnaden om samtliga barn eller att vårdnaden ska delas upp mellan föräldrarna. Domstolen kan också på eget initiativ besluta att vårdnaden om samtliga eller vissa av barnen ska tilldelas en tredje person (artikel 105 i äktenskaps- och familjelagen). Domstolen fattar även beslut om underhållsbidrag till barnet och om umgänge (artiklarna 105a, 106 och 106a i äktenskaps- och familjelagen).

Vid beslut om umgänge med barnet ska framför allt barnets bästa beaktas. Förslag eller ansökningar om umgänge måste åtföljas av bevis från ett behörigt socialkontor på att föräldrarna försökte komma överens om ett avtal om umgänge med dess hjälp. Domstolen får upphäva eller begränsa umgängesrätten om detta är nödvändigt för att skydda barnets bästa. Umgänge anses inte vara i barnets bästa om det utsätter barnet för psykologiskt tryck eller äventyrar barnets fysiska eller psykiska utveckling. Domstolen kan besluta att umgänget ska ske under tillsyn av en tredje part, eller att det inte bör inbegripa personlig kontakt och personligt samröre (dvs. att det bör ske på något annat sätt) om umgänget i annat fall skulle strida mot barnets bästa (artikel 106 i äktenskaps- och familjelagen).

Beslut om underhåll fattas med beaktande av kändens behov och den underhållsskyldiges materiella och ekonomiska situation. Vid beräkningen av underhållsbidraget till ett barn måste domstolen beakta barnets bästa och fastställa ett tillräckligt stort belopp för att garantera barnets positiva fysiska och psykiska utveckling (artiklarna 129 och 129a i äktenskaps- och familjelagen).

8 Om domstolen beslutar att en förälder ensam ska ha vårdnaden om barnet, innebär det att han eller hon kan fatta beslut i alla frågor som rör barnet utan att först samråda med den andra föräldern?

Om föräldrarna lever åtskilda och inte har gemensam vårdnad om barnet fattar de i samförstånd och i enlighet med barnets intressen beslut i viktiga frågor som rör barnets utveckling. Om de inte själva kan komma överens i frågan kan de få hjälp av ett socialkontor. Den förälder som har vårdnaden om barnet fattar beslut i frågor som rör den dagliga omsorgen om barnet. Om föräldrarna inte heller med socialkontorets hjälp kan komma överens i viktiga frågor som rör barnets utveckling fattar domstolen ett beslut på begäran av en eller båda föräldrarna (artikel 113 i äktenskaps- och familjelagen).

9 Om domstolen bestämmer att föräldrarna ska ha gemensam vårdnad om ett barn, vad innebär det i praktiken?

Det innebär att båda föräldrarna har samma ansvar för barnets uppfostran och utveckling och att båda måste ta hand om barnet.

10 Till vilken domstol eller myndighet ska jag vända mig om jag vill göra en ansökan om föräldransvar? Vilka formella krav måste vara uppfyllda och vilka handlingar ska jag bifoga till min ansökan?

Distriktsdomstolarna (*okrožna sodišča*) har **materiell behörighet** i sådana ärenden (artikel 32 i civilprocesslagen [*Zakon o pravdnem postopku*]).

Domstolen inom vars domkrets svaranden har hemvist har i regel **territoriell behörighet**. Om en domstol i Slovenien har behörighet på grund av att svaranden tillfälligt är bosatt i Slovenien har domstolen inom vars domkrets svaranden tillfälligt är bosatt allmän territoriell behörighet. Om svaranden utöver sin stadigvarande bosättning även har en tillfällig bosättning på en annan ort, och det på grund av rådande omständigheter kan antas att svaranden kommer att bo där under lång tid, har domstolen inom vars domkrets svaranden tillfälligt är bosatt också allmän territoriell behörighet (artikel 47 i civilprocesslagen).

Om det i en underhållstvist är den underhållsberättigade som är kändens har domstolen på den ort där kändens är stadigvarande eller tillfälligt bosatt behörighet, utöver den domstol som har allmän territoriell behörighet. Om en slovensk domstol i en underhållstvist med ett internationellt inslag har behörighet på grund av att kändens är ett barn som är stadigvarande bosatt i Slovenien är den domstol inom vars domkrets kändens är stadigvarande eller tillfälligt bosatt behörig domstol. Om en slovensk domstol är behörig i en underhållstvist på grund av att svaranden äger egendom i Slovenien som skulle kunna användas för att betala underhåll är den domstol inom vars domkrets egendomen är belägen behörig domstol (artikel 50 i civilprocesslagen).

Parterna och andra deltagare i förfarandet måste väcka talan, inge överklaganden och andra ansökningar på **slovenska eller på det nationella minoritetsspråk** som används som officiellt språk vid den berörda domstolen (artikel 104 i civilprocesslagen).

En **stämningsansökan** ska innehålla ett specifikt huvudyrkande och sidoyrkanden, de faktiska omständigheter som käranden anför till stöd för sitt yrkande, bevisning som styrker dessa omständigheter, och övrig information som måste ingå i en stämningsansökan (artikel 180 i civilprocesslagen).

Enligt lagen omfattar en ansökan en talan, ett svaromål, rättslig prövning och andra utsagor, förslag eller meddelanden som inges utanför förfarandet. Ansökningar måste vara begripliga och innehålla alla uppgifter som krävs för en domstolsförhandling. De måste framför allt innehålla följande: en hänvisning till domstolen, uppgifter om var parterna är stadigvarande eller tillfälligt bosatta eller har sitt säte, namnen på parternas rättsliga företrädare eller ombud, föremålet för tvisten och innehållet i käromålet. Käranden måste underteckna ansökan, såvida inte ansökans form gör detta omöjligt. Som kärandens underskrift räknas hans eller hennes handskrivna namnteckning och en säker elektronisk signatur som verifierats med ett kvalificerat certifikat. Om käromålet innehåller ett yrkande måste käranden i ansökan anföra vilka faktiska omständigheter som ligger till grund för ansökan och vid behov styrka dessa (artikel 105 i civilprocesslagen).

Domstolsavgifter måste betalas när en talan väcks. Domstolsavgifter ska betalas senast den dag som domstolen har fastställt i sitt beslut om betalning av domstolsavgifter (artikel 105a i civilprocesslagen).

Ansökningar måste vara **skriftliga**. En skriftlig ansökan är en ansökan som har fyllts i för hand eller som har skrivits ut och undertecknats av sökanden själv (fysisk ansökan) eller en elektronisk ansökan som har undertecknats med hjälp av en säker elektronisk signatur som verifierats med ett kvalificerat certifikat. En skriftlig ansökan ska inges med post, på elektronisk väg, med hjälp av kommunikationsteknik, direkt till en myndighet eller personligen av en person som har som yrke att inge ansökningar (kommersiell tjänsteleverantör). Elektroniska ansökningar inges elektroniskt till informationssystemet.

Informationssystemet ger automatiskt en bekräftelse på att ansökan har tagits emot. Ansökningar kan också inges med hjälp av de föreskrivna formulären eller andra formulär (artikel 105b i civilprocesslagen).

Ansökningar som måste översändas till motparten måste inges till domstolen i så många **exemplar** som domstolen och motparten kräver och i en form som gör det möjligt för domstolen att översända dem. Detta gäller även bilagor. Ansökningar och bilagor som inges elektroniskt och som måste översändas till motparten översänds i ett enda exemplar. Domstolen gör sedan så många elektroniska kopior eller fotokopior som motparten behöver (artikel 106 i civilprocesslagen). De handlingar som bifogas ansökan kan vara **originalhandlingar eller kopior** (artikel 107 i civilprocesslagen).

11 Vilket förfarande ska tillämpas i sådana fall? Finns det något brådskande förfarande?

En distriktsdomstol fattar beslut efter ett vanligt tvistemålsförfarande, om inte lagen föreskriver att ett icke-kontradiktoriskt förfarande ska användas. Domstolar handlägger ärenden som regleras av äktenskaps- och familjelagen som prioriterade ärenden (artikel 10a i äktenskaps- och familjelagen). Under en tvist som rör förhållandet mellan föräldrar och barn kan domstolen, på begäran av en part eller på eget initiativ, utfärda beslut om interimistiska åtgärder (tillfälligt förläggande) i fråga om vårdnad och underhållsbidrag till barn, och interimistiska åtgärder om upphävande eller begränsning av umgängesrätten eller formerna för umgänget. Interimistiska åtgärder utfärdas i enlighet med lagen om verkställighet och säkerhetsåtgärder (*Zakon o izvršbi in zavarovanju*) (artikel 411 i civilprocesslagen).

12 Kan jag få rättshjälp för att täcka kostnaderna för förfarandet?

Ja, rättshjälp kan ges för att täcka kostnaderna för förfarandet. Ordföranden för distriktsdomstolen fattar beslut om beviljande av rättshjälp (artikel 2 i lagen om rättshjälp [*Zakon o brezplačni pravni pomoči*]).

Rättshjälp kan beviljas för juridisk rådgivning, ett juridiskt ombud och andra juridiska tjänster som anges i lag, för alla former av juridiskt skydd inför alla allmänna domstolar och specialdomstolar i Slovenien, inför Sloveniens författningsdomstol (*Ustavno sodišče Republike Slovenije*) och inför alla myndigheter, institutioner och personer i Slovenien som har behörighet när det gäller att lösa tvister utanför domstol, och för att slippa betala rättegångskostnader (artikel 7 i lagen om rättshjälp).

Följande har rätt till rättshjälp: 1) slovenska medborgare, 2) utländska medborgare som är stadigvarande eller tillfälligt bosatta i Slovenien och statslösa personer som är lagligt bosatta i Slovenien, 3) andra utländska medborgare på grundval av ömsesidiga villkor eller på villkor och i ärenden som definierats i internationella fördrag som Slovenien är bundet av, 4) icke-statliga organisationer och ideella föreningar som bedriver verksamhet av allmänt intresse, och som är registrerade i respektive register i enlighet med tillämplig lagstiftning, vid tvister i samband med genomförandet av de verksamheter av allmänt intresse eller det syfte som de inrättades för, 5) andra personer som i lagen eller ett internationellt fördrag som Slovenien är bundet av ges rätt till rättshjälp (artikel 10 i lagen om rättshjälp).

En person som har rätt till rättshjälp kan begära rättshjälp när som helst under förfarandet. För att kunna fatta beslut om en begäran om rättshjälp fastställs sökandens ekonomiska situation, samt andra förhållanden som anges i lagen (artikel 11 i lagen om rättshjälp).

13 Går det att överklaga ett beslut om föräldraansvar?

Det går att överklaga distriktsdomstolens beslut om föräldraansvar till en appellationsdomstol (*višje sodišče*) (artikel 35 i civilprocesslagen). Överklagandet ska inges till den domstol som meddelade dom i första instans, och i så många exemplar som domstolen och motparten behöver (artikel 342 i civilprocesslagen).

14 I vissa fall kan det vara nödvändigt att göra en ansökan till en domstol eller till en annan myndighet för att få ett beslut om föräldraansvar verkställt. Vilket förfarande ska tillämpas i sådana fall?

Verkställighetsförfaranden fastställs i lagen om verkställighet och säkerhetsåtgärder. Om inte annat föreskrivs i lag har den lokala domstolen (*okrajno sodišče*) materiell behörighet i fråga om verkställighet (artikel 5 i lagen om verkställighet och säkerhetsåtgärder).

Den domstol som har territoriell behörighet i fråga om ansökningar om verkställighet av ett domstolsavgörande om vårdnaden om ett barn och själva verkställigheten är domstolen inom vars domkrets den person som tilldelats vårdnaden är stadigvarande eller tillfälligt bosatt, eller domstolen inom vars domkrets den person som ansökan om verkställighet har ingetts mot är stadigvarande eller tillfälligt bosatt. Domstolen på den ort där barnet befinner sig har även territoriell behörighet i fråga om direkt verkställighet (artikel 238a i lagen om verkställighet och säkerhetsåtgärder).

I ett verkställighetsbeslut åläggs skyldigheten att överlämna barnet den person mot vilken verkställighet söks, den person vars vilja överlämnandet av barnet beror på och den person som barnet befinner sig hos när beslutet utfärdas. I verkställighetsbeslutet meddelar domstolen att skyldigheten att överlämna barnet även gäller varje annan person som barnet befinner sig hos när verkställigheten utförs (artikel 238c i lagen om verkställighet och säkerhetsåtgärder). Med beaktande av samtliga omständigheter i det enskilda fallet och för att skydda barnets bästa avgör domstolen hur beslutet om vårdnaden om barnet ska verkställas. Domstolen kan antingen ålägga den person mot vilken verkställigheten söks att betala böter eller besluta att hämta barnet och överlämna det till den person som har tilldelats vårdnaden (artikel 238č i lagen om verkställighet och säkerhetsåtgärder).

15 Hur får jag ett beslut om föräldraansvar som har meddelats i en annan medlemsstat erkänt och verkställt i den medlemsstat där jag bor?

Ett domstolsavgörande om föräldraansvar erkänns och verkställs i enlighet med rådets förordning (EG) nr 2201/2003. Domstolen använder sig av ett icke-kontradiktoriskt förfarande enligt bestämmelserna i lagen om icke-kontradiktoriska förfaranden i tvistemål (*Zakon o nepravdnem postopku*).

16 Till vilken domstol i den medlemsstat där jag bor ska jag vända mig för att överklaga erkännandet av ett beslut om föräldraansvar som meddelats av en domstol i en annan medlemsstat? Vilket förfarande är tillämpligt i sådana mål?

Alla distriktsdomstolar är behöriga att handlägga ansökningar om verkställighet.

Den domstol som förklarade ett domstolsavgörande verkställbart är behörig att pröva ett överklagande av ett domstolsavgörande om verkställbarhet.

Domstolen använder sig av ett icke-kontradiktoriskt förfarande enligt bestämmelserna i lagen om icke-kontradiktoriska förfaranden i tvistemål.

[Förteckning över distriktsdomstolar](#) (244 Kb)

17 Vilken lag tillämpas i föräldraansvarsfrågor om barnet eller parterna inte bor i den medlemsstaten eller har olika medborgarskap?

Enligt lagen om internationell privaträtt och förfaranden (*Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku*) prövas mål om förhållandet mellan föräldrar och barn i det land där de är medborgare. Om föräldrarna och barnen är medborgare i olika länder tillämpas lagen i det land där samtliga är stadigvarande bosatta. Om föräldrarna och barnen är medborgare i olika länder och inte är stadigvarande bosatta i samma land tillämpas lagen i det land som barnet är medborgare i (artikel 42).

Senaste uppdatering: 02/08/2019

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.